

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 264/09-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 2. septembra 2009 predbežne prerokoval sťažnosť A. G., H., zastúpeného advokátom JUDr. Š. S., Ž., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 1 a 2 a čl. 49 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj pre namietané porušenie jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 2 To/78/08 a jeho uznesením sp. zn. 2 To/78/08 z 11. marca 2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť A. G. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. mája 2009 doručená sťažnosť A. G., H. (ďalej len „sťažovateľ“), v ktorej prostredníctvom splnomocneného právneho zástupcu namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 1 a 2 a čl. 49 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj porušenie práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných

slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 To/78/08 a jeho uznesením sp. zn. 2 To/78/08 z 11. marca 2009.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom Okresného súdu Martin sp. zn. 1 T/13/2002 z 26. augusta 2008 odsúdený za trestný čin skrátenia dane a poistného podľa § 148 ods. 1 a 4 zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov účinného do 31. decembra 2005 (ďalej len „Trestný zákon“). O podanom odvolaní sťažovateľa rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 2 To/78/08 z 11. marca 2009, ktorým odvolanie sťažovateľa ako nedôvodné zamietol. Proti rozhodnutiu krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie.

Sťažovateľ je toho názoru, že krajský súd rozhodol na základe záverov, ktoré sú arbitrárne a zjavne neopodstatnené, a preto ako *«„primárny ochranca práva“ (ktorý je prvotne povolaný, ale aj zodpovedný za ochranu a dodržiavanie základných ľudských práv a slobôd) zlyhal v oblasti ochrany subjektívnych práv sťažovateľa (ktorý má v danom prípade aj ústavný rozmer), a to vydaním rozhodnutia, ktoré vykazuje znaky maximálnej miery arbitrárnosti a svojvôle, a ktoré nemá legitímny základ, a súčasne nim boli porušené aj základné práva sťažovateľa, tak tieto okolnosti zakladajú ingerenciu ústavného súdu v danej právnej veci“»*.

Sťažovateľ uvádza, že v prvom rade namieta porušenie práva na náležité odôvodnenie rozhodnutia. V tejto súvislosti argumentuje, že krajský súd a ani prvostupňový súd vo svojich rozhodnutiach neuviedli, z akých právnych úvah vychádzali, ako sa vyrovnali s obhajobou, aké boli ich úvahy pri posudzovaní skutočností týkajúcich sa otázky viny a trestu. Sťažovateľ upozorňuje, že prvostupňový súd síce uviedol vo svojom rozhodnutí, že návrhy obhajoby na doplnenie dôkazov zamietol, avšak tento svoj postup neodôvodnil.

Podľa sťažovateľa ani prvostupňový súd, ani krajský súd neuviedli, na základe čoho mali za preukázané, že úkony vykonané v rámci konania boli dostatočné pre vydanie

i potvrdenie rozhodnutia. V konaní sa nevykonala dôkaz, napríklad pribratím znalca z oblasti účtovníctva a daní, pretože podľa názoru sťažovateľa vykonaním tohto dôkazu by sa mohla odstrániť akákoľvek pochybnosť v otázke viny a taktiež by bolo možné určiť skutočnú výšku škody.

V tejto súvislosti sťažovateľ tiež argumentuje: „*Nakoľko súdny spis bol na základe straty rekonštruovaný Okresným súdom, vychádzalo sa z neúplných zistení, ktoré ako už bolo spomenuté nebolo možné doplniť dôkazmi navrhnutých obhajobou. Je zrejmé, že dôvodné pochybnosti vzťahujúce sa k zistenému skutkovému stavu sa dali eliminovať, resp. vyvrátiť jedine možnosťou obstarat' dôkazy ďalšie, ktoré by takúto situáciu zmenili, resp. aspoň eliminovali.*“

Takýmto postupom malo byť podľa sťažovateľa porušené jeho právo na spravodlivé súdne konanie.

Sťažovateľ poukazuje, že ďalším dôvodom, o ktorý opiera opodstatnenosť sťažnosti, je skutočnosť, že skutok kladený mu za vinu nie je trestným činom v zmysle ustanovenia § 148 ods. 1 a 4 Trestného zákona. Na tomto mieste sa sťažovateľ vyjadruje, že „*Podstata trestného činu skrátenia dane a poistného v zmysle ust. § 148 ods. 1, 4 Tr. zák. spočíva v akomkoľvek konaní páchatel'a, ktorým dosiahne, že mu príslušný štátny orgán daň vôbec nevymeria, alebo mu ju vymeria v nižšej ako zákonom určenej čiastke, pokiaľ bola skrátená v nie malom rozsahu*“. (R 4/1995). V prípade sťažovateľa však došlo iba ku konštatovaniu, že odsúdený ako fyzická osoba a platca DPH si zaúčtoval do svojho účtovníctva fiktívne daňové doklady z neuskutočnených obchodných prípadov, pričom treba pripomenúť, že išlo o faktúry, z ktorých bola uplatnená DPH na vstupe. Nebolo však dané do úvahy to, že aj transakcie na výstupe boli taktiež fiktívne. Ak sa teda v konaní preukázalo to, že aj daň na vstupe aj transakcie dane na výstupe boli fiktívne, tak skutok nemôže byť kvalifikovaný ako trestný čin skrátenia dane a poistného v zmysle § 148 Tr. zák. Výška škody, v danom prípade výška čiastky, v akej mala byť daň skrátená mala byť starostlivo zistená a preukázaná orgánmi činnými v trestnom konaní a nemala sa opierať iba o zistenia daňového úradu. Navyše výška škoda stanovená daňovým úradom bola výsledkom

daňového konania, v ktorom sa vykonávali iné dôkazy, než ako vyplývali z vykonaných dôkazov v tomto konaní. Daňová povinnosť pri dani z pridanej hodnoty sa určí ako rozdiel dane na výstupe a dane na vstupe, pričom v danom prípade daňový úrad vyhodnotil dodávateľské faktúry, u ktorých sa uplatňuje daň na vstupe ako fiktívne, resp. falošné bez toho, aby sa zaoberal tým, či aj odberateľské faktúry, u ktorých sa uplatňuje daň na výstupe nie sú fiktívne. Ak sa by totiž preukázalo, že aj tieto faktúry a z nich vyplývajúce zdaniteľné plnenia sú fiktívne, tak by nedošlo k žiadnemu skráteniu dane. Pribratý znalec sa mohol napr. vyjadriť o k otázke, či aj transakcie na výstupe boli reálne (objektívne) možné.».

Vzhľadom na uvedené skutočnosti v závere sťažnosti sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vydal vo veci tento nález:

„1. Základné právo sťažovateľa A. G. podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 48 ods. 1, 2 Ústavy SR, čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 49 Ústavy SR Uznesením Krajského súdu v Žiline, spis. zn. 2 To/78/08-723 zo dňa 11. 03. 2009 a konaním, ktoré mu predchádzalo, porušené bolo.

2. Zrušuje sa v plnom rozsahu Uznesenie Krajského súdu v Žiline, spis. č. 2 To/78/08-723 zo dňa 11. 03. 2009 a vec sa vracia Krajskému súdu v Žiline na ďalšie konanie, aby v nej znovu konal a rozhodol.

3. Krajský súd v Žiline je povinný uhradiť sťažovateľovi A. G. do 15 dní od doručenia tohto nálezu trovy konania na účet advokáta JUDr. M. M., B.“

Ústavnému súdu bolo po doručení sťažnosti následne 26. júna 2009 predložené oznámenie advokáta JUDr. M. M. o ukončení právneho zastupovania sťažovateľa v konaní pred ústavným súdom v dôsledku vypovedania splnomocnenia 21. júna 2009 zo strany sťažovateľa.

Dňa 14. júla 2009 advokát JUDr. Š. S. oznámil, že 25. júna 2009 mu bola udelená zo strany sťažovateľa plná moc na jeho zastupovanie v konaní pred ústavným súdom.

II.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sa každý môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 48 ods. 1 ústavy nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Podľa čl. 49 ústavy len zákon ustanoví, ktoré konanie je trestným činom a aký trest, prípadne iné ujmy na právach alebo majetku možno uložiť za jeho spáchanie.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru má každý právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje ústavný súd o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti účastníkov konania.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene, môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podstatou sťažnosti sťažovateľa je tvrdenie, že k porušeniu jeho základných práv zaručených ústavou a práva zaručeného dohovorom malo dôjsť postupom a rozhodnutím krajského súdu v konaní o odvolaní vedenom pod sp. zn. 2 To/78/08, ktorý svoje rozhodnutie náležite neodôvodnil vo vzťahu k otázkam dostatočnej miery dokazovania a neposkytnutia možnosti vykonať obhajobou navrhnuté dôkazy. Sťažovateľ opiera dôvody sťažnosti aj o presvedčenie, že skutok kladený mu rozhodnutím za vinu nie je trestným činom v zmysle kvalifikácie stanovenej rozhodnutím súdu.

Právomoc ústavného súdu vyplývajúca z čl. 127 ods. 1 ústavy je vo vzťahu k všeobecným súdom limitovaná princípom subsidiarity, podľa ktorého poskytuje ústavný súd v konaní podľa čl. 127 ústavy ochranu základným právam alebo slobodám fyzických osôb a právnických osôb za podmienky, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 368 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov účinného od 1. januára 2006 (ďalej len „Trestný poriadok“) možno podať proti rozhodnutiu súdu, ktorým bola vec právoplatne skončená, dovolanie.

Podľa § 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku môže právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 dovolaním napadnúť obvinený vo svoj prospech proti výroku, ktorý sa ho priamo týka.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku je dôvodom dovolania skutočnosť, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Z obsahu sťažnosti, ako aj na základe súčinnosti poskytnutej Najvyšším súdom Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ústavný súd zistil, že proti rozhodnutiu krajského súdu sp. zn. 2 To/78/08 z 11. marca 2009 podal sťažovateľ 27. apríla 2009 mimoriadny opravný prostriedok – dovolanie. Dovolacie konanie je vedené najvyšším súdom pod sp. zn. 1 Tdo/23/2009 a termín neverejného zasadnutia pre účely rozhodnutia o podanom dovolaní je určený na 5. august 2009.

Sťažovateľ v sťažnosti uvádza, že podané dovolanie odôvodnil okrem iného aj tým, že skutok kladený mu za vinu nie je trestným činom v zmysle jeho kvalifikácie v právoplatnom odsudzujúcom rozsudku.

Ústavný súd konštatuje, že tento sťažovateľom označený dôvod je možné subsumovať pod dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, podľa ktorého dôvodom pre podanie dovolania je, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku.

Proti namietanému pochybeniu krajského súdu v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 2 To/78/08 z 11. marca 2009 spočívajúcom v nesprávnom právnom posúdení zisteného skutkového stavu disponuje sťažovateľ dostupným a účinným právnym prostriedkom nápravy – dovolaním. Sťažovateľ môže tento mimoriadny opravný prostriedok proti uzneseniu krajského súdu sp. zn. 2 To/78/08 z 11. marca 2009 uplatniť (toto svoje právo aj využil) na základe zákona (Trestného poriadku). Ochranu

sťažovateľovým právam garantovaným čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru je v tomto prípade oprávnený, ale aj povinný poskytnúť najvyšší súd v dovolacom konaní.

Právomoc najvyššieho súdu preskúmať v danom prípade v rámci dovolacieho konania uznesenie krajského súdu sp. zn. 2 To/78/08 z 11. marca 2009 vylučuje právomoc ústavného súdu v uvedenej veci.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd po predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť v časti namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

Ústavný súd už konštantne vo svojich rozhodnutiach prezentuje názor, že o zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Ako zjavne neopodstatnenú posúdil ústavný súd časť sťažnosti týkajúcu sa namietaného porušenia čl. 48 ods. 1 a 2 a čl. 49 ústavy vzhľadom na nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi obsahom týchto článkov a napadnutým postupom krajského súdu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. septembra 2009